

คณะกรรมการ

พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

พ.ศ. ๒๕๓๓ - ปัจจุบัน

สุกัญญา จันทรมงคล เรียบเรียง

ข้อมูล ณ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สารบัญ

☞	ความเป็นมา	๓
☞	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ	๖
☞	การวางรากฐานสู่การจัดตั้งสำนักงาน พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	๘

คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ : ความเป็นมา

สุกัญญา จันทรมงคล

คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยเรียกชื่อว่า “คณะกรรมการเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู” ประกอบไปด้วย พล.อ.ท. มุณี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์ รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น เป็นประธานกรรมการ มีผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เกี่ยวกับพลังงานปรมาณูจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีก ๑๖ คน อาทิ จากกรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ, กรมสรรพาวุธทหารอากาศ, แผนกรังสีวิทยา คณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์, แผนกรังสี โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, การพลังงานแห่งชาติ, กรมโลหกิจ, กรมการอุตสาหกรรมทหาร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นกรรมการที่ปรึกษา และมีอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ เป็นกรรมการและเลขาธิการ รวมองค์ประกอบทั้งสิ้น ๑๗ คน

การประชุมคณะกรรมการฯ มีขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมกรมวิทยาศาสตร์ กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อหารือเตรียมการเจรจากับคณะกรรมการพลังงานปรมาณูผสมของสหรัฐอเมริกา และคณะทูตโครงการปรมาณูเพื่อสันติ ที่รัฐบาลสหรัฐจัดส่งไป

ประเทศต่างๆ เพื่อเผยแพร่แผนการปรมาณูเพื่อสันติของประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์ ที่จะเดินทางมาประเทศไทย ซึ่งเป็นภารกิจเร่งด่วนตามที่คณะรัฐมนตรีได้มอบหมาย เมื่อการเจรจาสิ้นสุดลงและได้จัดทำรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้คณะกรรมการฯ ดำเนินงานด้านพลังงานปรมาณูเพื่อสันตีสืบต่อไป

เมื่อได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่าคณะกรรมการฯ ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อต้อนรับและเจรจากับคณะกรรมการฯ ของสหรัฐ ดังกล่าวข้างต้น จำนวนกรรมการที่มีอยู่จึงยังไม่ครบตามสาขาต่างๆ ประกอบกับการดำเนินงานต่างๆ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ที่ประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงลงมติแต่งตั้ง “**คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ**” เพื่อเป็นกรรมการฯ อำนวยการถาวรโดยตำแหน่งขึ้นจำนวน ๑๐ คน และแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญประจำคณะฯ อีก ๖ คน

รวมถึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านวิชาการแขนงต่างๆ ใน ๔ สาขา ได้แก่ คณะอนุกรรมการว่าด้วยการวิจัย, คณะอนุกรรมการว่าด้วยการพลังงาน, คณะอนุกรรมการว่าด้วยไอโซโทปรังสีในการแพทย์ และเภสัชกรรม และคณะอนุกรรมการว่าด้วยไอโซโทปรังสีในการเกษตร

และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้จัดหาเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ฝึกอบรม ศึกษา ทดลอง และวิจัยสำหรับ

นักวิทยาศาสตร์และวิศวกร ในงานด้านพลังงานปรมาณูเพื่อสันติได้ คณะกรรมการฯ ก็ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นอีกหลายคณะเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้

ต่อมาในวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ คณะรัฐมนตรีได้ กำหนดชื่อใหม่ว่า “คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ” และผู้เชี่ยวชาญให้เรียกว่า “กรรมการผู้เชี่ยวชาญ” รวมถึงให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการฯ มาเป็นระยะ

ภายหลังเมื่อมีการจัดตั้งสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติขึ้นมาแล้ว คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๔ มีมติแต่งตั้งประธานกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งได้ดำเนินการมาจนกระทั่งมีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ ที่กำหนดให้คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการและผู้แทนหน่วยงานเป็นกรรมการโดยตำแหน่งแปดคน กับผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินแปดคน

.....

คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ : อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

สุกัญญา จันทรมงคล

ภายหลังจากการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการฯ ในนามตัวแทนรัฐบาลไทยกับคณะของสหรัฐฯ ส่งผลให้เกิดการประสานความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตามมา ภารกิจสืบเนื่องที่คณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการจึงขยายขอบเขตกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ เป็นการแต่งตั้งตัวบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ ซึ่งมีภารกิจประจำที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว

จึงมีการเสนอขอปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ และเสนอรัฐบาลถึงความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติเพื่อการนี้เป็นการเฉพาะขึ้น และได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไว้ในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๘ ดังนี้

- ๑) วางนโยบาย ก่อให้เกิด ส่งเสริม และควบคุม
 - ก) การวิจัย การทดลอง การสำรวจ และรวบรวมสถิติเกี่ยวกับแหล่งที่จะได้มาซึ่งวัสดุต้นกำลัง
 - ข) การจัดหาวัสดุต้นกำลัง
 - ค) การผลิตและใช้วัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุพลอยได้ และพลังงานปรมาณู
 - ง) การวิจัยเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู
- ๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในเรื่องการกำหนดวัสดุนิวเคลียร์พิเศษและวัสดุต้นกำลัง
- ๓) วางระเบียบควบคุมและดำเนินกิจการให้เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขใบอนุญาตที่ออกให้ตามพระราชบัญญัติ
- ๔) กำหนดมาตรฐานต่างๆ อันพึงใช้โดยเฉพาะเกี่ยวกับพลังงานปรมาณู
- ๕) ส่งเสริมและเผยแพร่เกี่ยวกับพลังงานปรมาณู
- ๖) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับมาตรการใดๆ เพื่อความปลอดภัยจากพลังงานปรมาณู

และ มาตรา ๑๐ คณะกรรมการอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

.....

คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ : การวางรากฐานสู่การจัดตั้งสำนักงาน พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

สุกัญญา จันทรมงคล

นับจากได้รับการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินงานสำคัญในด้านต่างๆ ที่เป็นการวางรากฐานการพัฒนาด้านพลังงานปรมาณูที่สำคัญของประเทศ อาทิ

การวางโครงสร้างการพัฒนาด้านพลังงานปรมาณูของประเทศ
เช่น

- ความตกลงการขอรับวัตถุดิบสำหรับใช้กับเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูกับสหรัฐ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
- การลงนามความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐในการใช้พลังงานปรมาณูทางพลเรือน (๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙)
- การจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุม ตรวจสอบ ผลิต และส่งออกของแร่กัมมันตรังสี (พ.ศ. ๒๕๔๘)
- การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการขอใช้ไอโซโทปรังสีในทางแพทย์ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
- การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อยกร่างพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (พ.ศ. ๒๕๔๙)

- การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาการสั่งซื้อเครื่องปฏิกรณ์ฯ, การพิจารณาแบบเครื่องปฏิกรณ์ฯ, กำหนดแบบอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ, การควบคุมการก่อสร้างและติดตั้งเครื่องปฏิกรณ์ฯ ฯลฯ (พ.ศ. ๒๕๕๙)
- การลงนามให้สัตยาบันสารรับรองธรรมเนียมของ IAEA โดยประธานคณะกรรมการฯ (พล.อ.ท. มณี มหาสันตนะ เวชยันตรังสฤษฏ์) และพล.อ.จ.สวัสดิ์ ศรีสุข เป็นผู้แทนรัฐบาลไทย (๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๐)
- การลงนามในสัญญาสั่งซื้อเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยและบริการวิศวกรรมนิวเคลียร์จากสหรัฐ (๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๑)
- การพิจารณาคัดเลือกสถานที่ก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ (พ.ศ.๒๕๐๑-๒๕๐๒)
- การติดตั้งเครื่องฉายรังสีโคบอลต์-๖๐ ขนาด ๑,๕๐๐ คูรีที่ได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐที่แผนกรังสี คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช เพื่อใช้รักษาโรคมะเร็งให้กับประชาชน (พ.ศ.๒๕๐๑) (ให้บริการได้ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นต้นมา)
- การเสนอร่างพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติต่อคณะรัฐมนตรี (พ.ศ.๒๕๐๒)
- การทำสัญญาก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู (๑๓ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๓) ฯลฯ

๑๖ การศึกษา พัฒนาและความร่วมมือทางวิชาการ เช่น

- การประชุมร่วมกับคณะผู้แทน IAEA ในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในฐานะประเทศไทยเป็นรัฐสมาชิกของ IAEA (๒๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๐๒)
- ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดประชุมกับ IAEA ว่าด้วยการใช้เรดิโอไอโซโทปทางอายุศาสตร์เขตร้อนและโรคประจำท้องถิ่น (ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓)
- ประธานคณะกรรมการฯ (พล.อ.ท. มุณี มหาสันตนะ เวชยันตรังสฤษฎ์) ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นกรรมการผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการผู้ว่าการ IAEA และอยู่ในคณะกรรมการความช่วยเหลือทางวิชาการของคณะกรรมการผู้ว่าการฯ (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓-กันยายน ๒๕๐๕) ฯลฯ

ผลจากการดำเนินงานในช่วงเวลาดังกล่าวได้นำไปสู่การตราพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๗๘ ตอนที่ ๓๖ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นการจัดตั้งสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ขึ้น ซึ่งต่อมาได้มีการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการแบ่งออกเป็น ๒ หน่วยงาน คือ สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในปัจจุบัน

.....

เอกสารอ้างอิง

๑. คณะกรรมการพลังงานปรมาณูฯ. (๒๕๔๘-๒๕๔๙). รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณูฯ. อัดสำเนา
๒. คณะกรรมาธิการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. (๒๕๔๙-๒๕๐๐). รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. อัดสำเนา
๓. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๙ ตุลาคม ๒๕๐๐). บันทึกการประชุมคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๘/๒๕๐๐, น. ๓๖ (๒๙). อัดสำเนา
๔. คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. (๒๕๐๐-๒๕๐๕). รายงานการประชุมคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. อัดสำเนา
๕. คณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. (๒๕๐๒). พลังงานปรมาณูเพื่อสันติ บทความบรรยายทางวิทยุกระจายเสียงของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. พระนคร: โรงพิมพ์อักษรบริการ
๖. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. (๒๕๐๕). พลังงานปรมาณูเพื่อสันติในประเทศไทย, สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ, ๒๕๐๕(๓), น. ๓-๔,๗. อัดสำเนา
๗. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ.๒๕๐๔. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .
๘. สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ. พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๘. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

.....